

som ikke havde forstaaet at behandle deres Veie saa fuldkomment, som Staten har behandlet de af den bestyrede Veie.

Smlidertid erkjender jeg, at Tiden ikke er til at træffe en saadan Bestemmelse. Jeg erkjender, at der nok kan være Grund til at gjøre en Forandring i det hidtil Bestaaende, og at der i det Hele taget er virkelig Trang til at tage det Spørgsmaal under meget nøie Overveielse, hvorledes vort Veinet nu skal være, saaledes som Forholdene have udviklet sig. Hvilke Veie bør, saaledes som Forholdene ere nu, behandles som første Classes Veie, hvilke kunne behandles som anden Classes Veie, og hvilke som tredje Classes Veie? Dette er egentligt Spørgsmaalet for Dieblirket; thi der er dog Ingen, der vil paastaae, at der er blevet mindre Trang til gode Veie, end der har været før. Nei, Trangen er bleven meget større. Efterhaanden, som Befolkningens Bevægelighed er tiltagen, efterhaanden, som Evnen til at lade sig transportere og til at transportere er bleven større, og efterhaanden, som der i det Hele taget er kommet en større Udvikling i Landet, er Trangen til gode Veie ogsaa bleven større. Men de Linier, som tidligere vare de vigtigste, som da vare Hovedpulsaarerne i hele Communicationsvæsenet, nemlig Hovedlandeveiene, ere nu paa mange Steder gaaede ned til kun at have en underordnet Betydning, fordi Færdselsforholdene have forandret sig saaledes, at, hvor der tidligere var en stor Færdsel, der er der maaskee nu en meget ringe. Det være mig tilladt i denne Henseende at nævne et Exempel, som vil vise, hvorledes Færdselsforholdene have forandret sig, men som tillige vil vise, hvorledes enkelte Strækninger af Hovedlandeveiene ofte have beholdt den samme Betydning, som de før have haft, medens derimod andre Strækninger af dem have faaet mindre Betydning, og medens de mindre Landeveie og Sogneveiene samtidigt have faaet en ganske overordentlig Betydning. Der blev, førend Jernbanen mellem Aarhus og Randers blev anlagt, ved Veicorpsets Foranstaltning i et Tidsrum af 3 Maaneder foretaget en Optælling af Færdselen paa Hovedlandeveien mellem de nævnte to Byer, og Gjennemsnittet af Trans-

porten paa 28 Arbejdsdage, hver Dag regnet til 8 Timer, viste sig derved at være Sønden for Randers 4000 Vogne og Norden for Aarhus 4000 Vogne, medens der derimod ved den Kro, som ligger midtvejs imellem Randers og Aarhus, kun taltes 500 Vogne. Efterat Jernbanen imellem Aarhus og Randers havde været aabnet i længere Tid, blev der derefter i et lignende Tidsrum paany foretaget en Optælling af Transporten paa de samme Veistrækninger, og ved denne viste det sig da, at den hele samlede Transport paa de forskellige Punkter var aftagen med $\frac{1}{8}$, men at denne $\frac{1}{8}$ faldt ubelukkende paa de $2\frac{1}{2}$ Mile Veie, som ligger midtvejs mellem Aarhus og Randers, medens Transporten Norden for Aarhus og Sønden for Randers var forbleven den samme, og medens samtidigt alle de tilstødende Veie, som førte ind til Hovedlandeveien, havde faaet en langt bethdeligere Færdsel, end de hidtil havde haft. Naar man tager de enkelte Stykker af denne Hovedlandevei, er det ganske rigtigt, at den midterste Deel har faaet en mindre Færdsel, medens de Dele, der ligge nærmest ved Stationerne, have faaet en større Færdsel, men det viser sig dog ogsaa, at Færdselen, tagen som et Hele, paa ingen Maade er bleven indskrænket, ligesom den naturligtvis, efterhaanden som Udviklingen tiltager i Landet, bestandigt vil stige. Trangen til at have ligesaa mange Veie og Trangen til at have gode Veie er ogsaa usformindsket. Det forekommer mig derfor, at der virkelig er stor Opfordring til at tage det Spørgsmaal under Overveielse, om den Hjælp, som der hidtil fra Statens Side har været ydet til Tilvebringelsen af et godt Veinet, nu kan undværes, og om de Veie, som efter de nuværende Forhold behøves, ville kunne anlægges ved Amternes egne Kræfter. Sagen er den, at det foreliggende Lovforslag egentligt kun tager Hensyn til de allerede eksisterende Veie, men at det ikke tager Hensyn til Fuldspørelsen af Veinet, saaledes som den ærede første Taler (Mourier-Petersen) bemærkede. Hvad Fuldspørelsen af Veinet vil koste, og hvad der i det Hele taget vil medgaae i Udgifter til det hele Veivæsen, kan først bedømmes, naar der er truffet Bestemmelse om, hvorledes hele Veinet